

Правила за обезпечение на търговията на организирания борсов пазар на агрокултури и торове GrainEx

1. Общи положения

Сделки, сключени на пазара GrainEx, автоматично и задължително пораждат финансови задължения за членовете на пазара GrainEx, страни по сделките.

До въвеждане на клирингова услуга, БЕТП АД прилага настоящите Правила за обезпечение на търговията на организирания борсов пазар на агрокултури и торове GrainEx АД (Правила за обезпечение на GrainEx).

За ограничаване на финансовия риск за членовете на пазара GrainEx, БЕТП АД използва софтуерен модул за управление на риска и допуска до регистрация в електронната платформа за търговия на БЕТП АД само финансово обезпечени поръчки, отговарящи на Правилата за обезпечение на пазара GrainEx.

2. Дефиниции

активни поръчки - поръчки, регистрирани на електронната платформа GrainEx АД, по които не е сключена сделка.

гаранция за добро изпълнение - парични средства за гарантиране изпълнението на сделка.

индивидуален IBAN - персонален идентификатор на член на пазара GrainEx за внасяне на парични средства по сметката на БЕТП АД.

индивидуална подсметка - конкретна партида за всеки член на пазара GrainEx, която се създава в Модула за управление на риска на БЕТП АД и отразява наличните средства.

модул за управление на риска - софтуерен продукт, част от бек-офис системата на БЕТП АД, чрез който се осъществява проверка относно изпълнение на изискванията на Правилата за обезпечение на пазара GrainEx.

3. Обезпечение

3.1 Осигуряване на обезпечение

Всяка Поръчка на електронната платформа за търговия GrainEx АД трябва да бъде предварително обезпечена с гаранция за добро изпълнение, съгласно настоящите Правила за обезпечение на пазара GrainEx.

За тази цел, БЕТП АД предоставя конкретна сметка в търговска банка, по която членовете на пазара GrainEx внасят парични средства, чрез предварително предоставен индивидуален IBAN. Внесените парични средства се управляват посредством Модул за управление на риска на БЕТП АД, в който се създават индивидуални подсметки на всички членове на пазара GrainEx.

БЕТП АД предоставя на всеки член на пазара GrainEx индивидуален онлайн акаунт за достъп до информация за паричните средства по индивидуалната му подсметка. Достъпът се осъществява чрез интернет страницата grainex.bg.

3.2 Формиране на обезпечение

Размерът на изискуемото обезпечение на поръчка за покупка или за продажба се формира на база на Общата стойност на поръчката, която се изчислява както следва:

$C_v = Q \times P$, където:

C_v (Contract value) - обща стойност на поръчката, в BGN

Q (Quantity) - количество, в тонове

P (Price) - цена за 1 тон, в BGN/t

Необходимото обезпечение за регистрация на поръчка се формира като сумата от:

- % от общата стойността на поръчката (C_v) без ДДС и
- дължимата такса за сделка, определена на база общото количество на поръчката, съгласно Тарифата за таксите на пазара GrainEx ($Q \times \text{tariff}$).

Обезпеченията за регистрация на поръчка се задържат от БЕТП АД по индивидуалната подсметка на члена на пазара GrainEx съгласно Правилата за обезпечение на пазара GrainEx.

3.3 Формиране на обезпечение за поръчка по продукт Индивидуален ден

За регистрацията на поръчка необходимото обезпечение е:

- за Купувач е в размер на сумата от:
 - 100 % от общата стойност на Поръчката без ДДС, изчислена съгласно т. 3.2., като

средства за разплащане при сделка и

- дължимата такса за сделка, определена съгласно Тарифата за таксите на пазара GrainEx.

- за Продавач е в размер на сумата от:

- 10 % от общата стойност на Поръчката без ДДС, изчислена съгласно т. 3.2 като

гаранция за добро изпълнение по сделка и

- дължимата такса за сделка, определена съгласно Тарифата за таксите на пазара GrainEx.

3.4 Формиране на обезпечение за поръчка по продукт Седмица и Месец

За регистрацията на поръчка необходимото обезпечение е:

- за Купувач е в размер на сумата от:
 - 10 % от общата стойност на Поръчката без ДДС, изчислена съгласно т. 3.2., като

гаранция за добро изпълнение по сделка и

- дължимата такса за сделка, определена съгласно Тарифата за таксите на пазара GrainEx.

- за Продавач е в размер на сумата от:

- 10 % от общата стойността на Поръчката без ДДС, изчислена съгласно т. 3.2., като

гаранция за добро изпълнение по сделка и

- дължимата такса за сделка, определена съгласно Тарифата за таксите на пазара GrainEx.

3.5 Възстановяване на обезпечение

В случай, че регистрираната поръчка бъде оттеглена от член на пазара GrainEx задържаните парични средства за обезпечение автоматично се освобождават по индивидуалната подсметка на подателя на съответната поръчка.

При осъществена сделка БЕТП АД дебитира индивидуалните подсметки на Купувача и Продавача с дължимата такса за сделка, определена съгласно Тарифата за таксите на пазара GrainEx. Купувачът и Продавачът уреждат документално финансовите си взаимоотношения, произтичащи от осъществена сделка, съгласно законовите изисквания.

При осъществена сделка гаранциите за добро изпълнение, внесени от Купувача и от Продавача се възстановяват по техните индивидуални подсметки, автоматично до 24 часа след края на периода на доставка по съответната сделка или след представяне на двустранно писмено споразумение (по образец) между двете страни по сделката.

3.6 Уведомяване за неизпълнение на сделка

В случай на неизпълнение на сделка, всяка от страните може да уведоми писмено БЕТП АД, не по-късно от 16:00 часа на първия работен ден след края на периода на доставка по съответната сделка. В този случай гаранциите за добро изпълнение по сделката, внесени от Купувача и от Продавача се задържат от БЕТП АД до представяне на двустранно писмено споразумение (по образец) между двете страни по сделката или на влязло в сила решение, издадено от компетентен орган. БЕТП АД дебитира и/или кредитира индивидуалните подсметки на Купувача и на Продавача със стойността на гаранциите за добро изпълнение по сделката, съгласно представения документ.

В случай на изпълнение на сделката страните нямат право да искат задържане на гаранцията за добро изпълнение.

3.7 Обезпечение за сделка по продукт Двустранни договори

За регистрация на Сделка по продукт Двустранни договори не е необходимо осигуряване на обезпечение за изпълнението ѝ.

При осъществена сделка Купувачът и Продавачът уреждат документално финансовите си взаимоотношения, съгласно законовите изисквания.

Купувачът и Продавачът дължат такса за сделката, определена съгласно Тарифата за таксите на пазара GrainEx. Такса за сделка по продукт Двустранни договори между член на пазара GrainEx и негов клиент се дължат само от членовете на пазара GrainEx, съгласно избрания Тарифен план.

3.8 Обезпечение за поръчка по продукт Търг

За регистрация на Поръчка по продукт Търг размерът на необходимото обезпечение (гаранция за добро изпълнение), начинът и сроковете на възстановяване се определят съгласно условията, посочени от инициатора в заявлението за инициране на търг (по образец).

При осъществена сделка Купувачът и Продавачът уреждат документално финансовите си взаимоотношения, съгласно законовите изисквания.

За инициране на търг се дължи административна такса, съгласно Тарифата за таксите на пазара GrainEx.

Купувачът и Продавачът дължат такса за сделката, определена съгласно Тарифата за таксите на пазара GrainEx.

4. Възстановяване на парични средства

БЕТП АД възстановява по искане на член на пазара GrainEx парични средства в съответствие с наличностите в индивидуалната му подсметка. Подлежат на възстановяване средства, които не са задържани за целите на обезпечението по активни поръчки, сделки и такси към БЕТП АД.

БЕТП АД осъществява превода на паричните средства в указания размер, по посочена от съответния член на пазара GrainEx сметка в търговска банка, в срок до два работни дни след представяне на заявление (по образец).

В случаите, когато посочената в заявлението сума, надвишава размера на средствата, подлежащи на възстановяване, БЕТП АД уведомява члена на пазара GrainEx, на посочения от него електронен адрес, за невъзможността да изпълни искането за възстановяване на парични средства.

Парични средства се възстановяват на члена на пазара GrainEx само в случай на липса на претенции за неизпълнение на сделки, за които БЕТП АД е уведомено.

5. Съхранение на парични средства

Върху паричните средства на членовете на пазара GrainEx се начислява такса за съхранение на парични средства в размер на 0% на годишна база за всеки ден, считано от деня на постъпването им по индивидуалната подсметка, и такса за съхранение на

парични средства в края на годината в размер на 0,65% върху наличността на паричните средства към 31 декември. Таксите се определят и събират от търговската банка, в която е открита банковата сметка, обслужваща индивидуалните подсметките. БЕТП АД префактурира дължимата сума веднъж месечно, в последния ден от месеца.

6. Общи разпоредби

Правилата за обезпечение на пазара GrainEx се приемат и изменят с решение на Съвета на директорите (СД) на БЕТП АД и влизат в сила от датата на публикуване на интернет страницата grainex.bg.

БЕТП АД може да допълва или изменя Правилата за обезпечение на пазара GrainEx с Пазарно съобщение.

Правилата за обезпечение на пазара GrainEx ще бъдат прилагани до въвеждане на клирингова услуга в борсовата търговия на пазара GrainEx.

Правилата за обезпечение на пазара GrainEx са приети на **(дата)** с решение на СД на БЕТП АД и влизат в сила от датата на публикуване на интернет страницата grainex.bg или от **(дата)**.